

TORONTÁL

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel. Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
75 para
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 180 D | Negyedévre . 45 D
Félévre . . . 90 D | Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára:
75 para

Egyenlő fizetést a nő- és férfitisztviselőknek.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 22.

A törvényhozó bizottság tegnapi ülésén a tisztviselői törvény ötödik szakaszát tárgyalta.

Az első felszólaló Csuprovity demokrata képviselő volt, aki támadta a szakaszt, mert különbséget tesz a férfitisztviselő és a nőtisztviselő között. Szerinte egyforma fizetéseket kell biztosítani az egyenértékű munka fejében. Különösen áll ez abban az esetben, ha a férj és feleség egyaránt állami hivatalnok.

Lázity Vojislav szerint sokszor pártprotekciónal jutnak magasabb állásokba a tisztviselők. Ezeket az igazságtalan előléptetéseket — szerinte — meg kell szüntetni.

Ality, Jovánovity, valamint Trifkovity törvényegységesítő miniszter felszólalása után szavazásra bocsátják a szakaszt. A törvényhozó bizottság a kérdéses fejezeteket nagy szótöbbséggel elfogadta.

A vámilletékek felemelése még mindig szőnyegen.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 22.

A kiviteli vám szabályozásának kérdése még mindig nem nyert elintézetést. Pucelj földművelésügyi miniszter levélben értesítette a minisztertanácsot nézetéről és kérte annak pontos megvitatását s a lehetőséghez képest javítás nélküli elfogadását. A minisztertanács még nem határozott a sertéskiviteli vámnok ügyében. Valószínű, hogy a napokban tartandó ülésen döntenek véglegesen. A többi vámilletékeket illetően a miniszterek még mindig Pucelj ellen vannak, aki nemcsak hogy az általános emelést rosszulja, hanem egyenesen a leszállítását kívánja egyes cikkek kiviteli és behozatali illetékeinek.

Aláírták a cseh-magyar kereskedelmi szerződés*

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, nov. 22.

A cseh-magyar kereskedelmi szerződést ma aláírták a magyar külügyminisztériumban. A szerződés nagy általánosságban a két ország kereskedelmi viszonyaira vonatkozó egyezménynek a jövő héten kerülnek tárgyalás alá.

A cseh megbízottak ma visszautaztak Prágába, hogy a szerződésről referáljanak és további utasításokat kérjenek.

December 2-áig elnapolták a szkupstinát.

Büntető eljárást indítanak a bélyei visszaélések miatt.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, nov. 22.

A nemzetgyűlés mai ülését este fél hat órakor nyitotta meg Lukinity Edo házelnök. A napirend előtti első felszólaló Markovity Lázár igazságügyminiszter volt, aki válaszol az előző ülésen hozzája intézett kérdésekre. Utána Lázity Vojislav beszél és tiltakozik az ellen, hogy a szkupstinaüléseket nem kezdik pontosan a bementett időben. A házelnök kijelenti, hogy nem rajta múlik, ha a képviselők többszöri eszengetés dacára sem foglalják el az ülésteremben lévő helyeket.

Suskanity képviselő megkérdezi az elnökséget, hogy miért nem tüntet ki még mindig napirendre a hadirokkant törvényt, holott Zserjav szociálpolitikai miniszter megígérte, hogy négy napon belül átadja azt a Háznak.

Zserjav válaszol Suskanity kérdésére és felelmi, hogy a törvényhozó bizottságtól még mindig nem kapta meg a javaslatot, következésképpen nem nyújthatta át még azt a szkupstinának. Ez az egyedüli oka a késedelmeskedésnek.

A napirendre való áttérés után az első szónok Lázity Vojislav földműves-párti képviselő, aki klubja nevében elítéli a bélyei bírtokon történt hallatlan visszaéléseket és javasolja, hogy a bizottság jelentésének tudomásul vétele után haladéktalanul tegyék meg a büntető fel-

jelentést. Lázity kívánja, hogy ne csak a bűnösöket, hanem a kormányt is vonják kérdőre a történetekért.

Brkity szociáldemokrata helyesli az előtte szóló indítványát és érelyes eljárást követel.

Ugyancsak ily értelemben beszélt Gyorgyevity (dem.) aki egyuttal konkrét írásbeli javaslatot olvas fel.

Matiy előadó hozzászólása után befejezik az ügy tárgyalását és szavazás alá bocsátják Gyorgyevity javaslatát. A szavazás eredménye szerint a Ház szótöbbséggel elfogadta a büntető eljárást kéro indítványt.

Lukinity Edo házelnök ezután kéri a képviselőházat, hogy a különféle bizottságok által földolgozandó anyagra való tekintettel járuljanak hozzá a parlamentnek dec. 2-ig való elnapolásához. A nemzetgyűlés Lukinity házelnök javaslatát elfogadta.

Politikai körökben beszélnek, hogy az elhalasztás voltaképpen nem a bizottságok, hanem a Radicsal való tanácskozások végett történik. Mindenesetre fenntartással kell fogadnunk a hirt, mert még megerősítésre szorul.

Hír szerint Radics december 27-én jön képviselőivel Beogradba. Előzőleg azonban Slavon-Brodban ülést tart Davidovity Ljubával.

A franciaországi nők nem kapnak választójogot.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, nov. 22.

A francia szenátus 156 szavazattal 134 ellen kimondotta, hogy nem tárgyalja a kamarában elfogadott és a nők választói jogára vonatkozó javaslatot.

A feminista egyesület nagy tüntetést rendezett a szenátus épülete előtt. A rendőrség huszonöt tulságosan ágáló tüntető nőt előállított, akiket rendzavarás miatt elzárásra és pénzbírságra ítél.

TÖZSDE
November 22.

Beograd. (Zárlat.) London 28050, Páris 445, Newyork 6225, Genf 1155, Szaloniki 105, Milano 290, Prága 202, Berlin 110, Wien 010, Bukarest 4340, Szófia 5149, Budapest 0270, Bruxel-les 413, Amsterdam 02150.

Zürich, Berlin 0086250, Hollandia 21075, Newyork 53475, London 2407, Páris, 3870, Milano 2480, Prága 17, Budapest 02275, Zagreb 205, Bukarest 345, Varsó 00350, Wien 00073, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Font 10600, Dollár 2350, Francia frank 168, Lira 109, Szokol 75, Dinár 3360, Hollandi forint 928.

Ismét a rappalói szerződés...

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 22.

Mindamellert, hogy Lausanneból kedvező hírek érkeznek, a Ninesity és Mussolini közötti tárgyalásokról és parlamenti körökben biznak a teljes megegyezés sikerében, mégis jónak látta a kormány, hogy egy parlamenti bizottságot válasszanak, amely állandó összeköttetést tartana fenn a két ország külügyminisztériumával. A parlamenti bizottság a külügyminisztériummal együtt fog dönteni a fontosabb kérdésekben.

Politikai körökben remélik, hogy a két tárgyalás valamelyike meghozza a kívánt eredményt.

Az angol „Ház” új speckerje letette az esküt.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, nov. 22.

Whitley, az angol Ház új speckerje az angol hagyományok szerint elfoglalta a széket, majd letette az esküt. Utána a kormány összes tagjai bemutatkoztak a Háznak és szintén fölesküdték az alkotmányra.

London, nov. 22.

Az angol parlament pártjainak végleges arányszáma a következő. Konzervatív 343, munkáspárti 144, Lloyd George-párti 59, Asquith-párti 55, pártokivüli 14.

A munkáspárt parlamenti vezére Macdonald.

Franciaország ujjáépítése

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, nov. 22.

Párisban megnyílt a szakszervezeti képviselők nemzetközi konferenciája. A konferencián arról tárgyaltak, hogy idegen munkások részt vegyenek-e Franciaország ujjáépítésében. A konferencián részt vettek a magyar, francia, angol, olasz, német, belga, cseh és holland szakszervezetek. Az idegen szakszervezetek készek az ujjáépítésben részt venni és pedig nem a munkanélküliek foglalkoztatása céljából, hanem azért, mert ezt erkölcsi kötelességüknek tartják.

Rendelet a katonai felmentésekről. Beogradból jelenti tudósítónk: A hadügyminisztérium a közel jövőben rendeletet ad ki, amelyben az állami és köztisztviselőknél a fegyvergyakorlati idő alól való felmentését szabályozza.

Az angolok Pál-fordulása a jóvátételi kérdésben.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

London, nov. 22.

A jóvátételi bizottság angol képviselőjét a kormánya utasította, hogy a legmesszebb menő engedékenységkel támogassa a bizottságban a francia igényeket. Bradbury kormánya utasításait nem akarja vakon követni és ezért újabb és határozott utasításokért Londonba utazott. Bradbury Bonar Law miniszterelnökkel fog tárgyalni és szándéka az angol álláspont megváltoztatása miatt az aggályait kifejteni. Amennyiben az angol kormány az újabb utasításokhoz ragaszkodik, nincs kizárva, hogy Bradbury lemond a bizottsági tagságról.

Ki lesz az a három?

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Konstantinápoly, nov. 22.

A szultán elmenekülése után a háremben nagy pánik tört ki. A szultán minden pénzét és értéktárgyait magával vitte és így feleségeit a legnagyobb inségben hagyta. A szultán legitim feleségei közül hárman hűséget esküdtek az angolai kormánynak. A hűség fogadalmáért anyagi segítséget kértek. A szultánnak összesen hétszáz odaliszkje volt.

Kommunista zavargások Braunschweigban.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Berlin, nov. 22.

Braunschweigban nagyarányú kommunista zavargások voltak. A felizgatott ifjuság súlyos kihágásokat követett el. Számos üzlethelyiséget kifosztottak és összeromboltak, az utcán járó-kelőket inzultálták. Amikor a rendőrség közbelépett, a kommunisták a hatóság embereit kövekkel megdobálták. Egy rendőr az életét vesztette és sokan megsebesültek. A zavargások délután kezdődtek és késő estig tartottak.

Uj éra az európai politikában.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Páris, nov. 22.

Diplomáciai körökben az angol-francia összhangot a legfontosabb politikai eseménynek mondják, amely 1918. év óta történt. Az európai politikában egy új éra gyanánt értékelik. A megegyezés nemcsak a keleti kérdésre, hanem a jóvátételi problémára és az oroszországi viszonyokra is vonatkozik. A megegyezés elhárítja az újabb felmerült ellentéteket és egyúttal megerősíti a régi barátságot is.

Az adriai vasut. Beogradból jelentő tudósítónk: A Bler-csoport megbízottjai, az építésügyi és közlekedésügyi minisztérium, valamint a mérnökök szövetségének kiküldöttjeivel tegnap terepszemlést tartottak Split környékén. Az építendő vasútvonal irányát a közeli napokban a helyszínen precízírozák.

Rejtélyes gyilkosság Óbében.

Az áldozat feleségét és leányát bűnrészességgel vádolják.

— A „Torontoi” tudósítójától. —

Kikinda, nov. 22.

Óbéb község lakosságát napok óta egy titokzatos bűntény tartja izgalomban. Szerdára virradó hajnalon Risa Tanasie óbébi gazdát tanyáján átlőtt szívvvel holtan találták. Tanasie meggyilkolása előtti estén hét óra tájt azzal vált el feleségétől, hogy kimegy a tanyára, mert ott egy épületet bontottak le és attól tart, hogy az épület anyagából lopni fognak. Tanasie azonban nem jött vissza a tanyáról és reggel a tanya mellett megtalálták holttestét, a kezében egy vasvillát szorongatott, a szíve táján pedig lött seb tátongott. Az óbébi csendőrs értesítette az esetről a velikikindai ügyészséget, ahonnan Krupka Bogoszáv helyettes vizsgálóbíró, Mandity jegyző és dr. Pgrancsity Csedo törvényszéki or-

vos azonnal kimentek Óbébre. A megejtett nyomozás során Krupka vizsgálóbíró olyan adatoknak jutott birtokába, melyek azt valószínűsítették, hogy Rista Tanasie meggyilkolásában szerep jutott az áldozat feleségének és leányának is. Tanasie rosszul élt családjával, állandó volt otthon a perpatvar, az asszony szeretőt tartott és minden jel arra vall, hogy a férfi meggyilkolásában részes az asszony, sőt a meggyilkolt tizenhét éves leánya is. Mindkét gyanúsítottat, az anyát és leányát is letartóztatták és behozták a velikikindai ügyészség fogházába. A letartóztatottak vallomásai ellentmondók és zavarosak és csak napok kérdése, hogy Rista Tanasie titokzatos meggyilkolásának körülményeire fény derüljön.

Abdul Medzsid az új kalifa.

— A „Torontoi” tudósítójának távirata. —

Konstantinápoly, nov. 22.

A Havas-ügynökség értesülése szerint Rifát pasa hivatalosan közölte a szövetséges főmegbízottakkal és a többi kormány képviselői-

vel, hogy a volt szultán kalifai méltósága megszűnt és hogy Abdul Medzsidet nagy ünnepséggel új kalifává felavatták.

Nehézségek a német kormányalakítás körül

— A „Torontoi” tudósítójának távirata. —

Berlin, nov. 22.

A német kormány megalakulása körül ismét nehézségek merültek fel. Az egyes miniszterjelöltek vizsztasztatották a felajánlott tárcaikat. Így Grohwendtner és Stalmer visszaléptek.

A kormánylista mostani összeállítására a következő: Kancellár Cuno, külügyminiszter Bergen, a belügyminiszterség eldöntetlen, a gazdaságügyminiszterség határozatlan, kincstári miniszter Becker, igazságügyminiszter Heinze, munkaügyi miniszter Braun, pénzügyminiszter Hermes, honvédelemügyi miniszter Gessler, közlekedésügyi miniszter Heinrich, postaügyi miniszter Stingl. A lista még így sem végleges. A kormánynyilatkozat, a kor-

mánylista összeállításának a nehézségei miatt péntekre várható.

Politikai körökben a Cuno-kormánynak nem jövendőnek hosszú életet. A sajtó a kabinetet bizonytalanul tartja.

Ebert köztársasági elnök Cunut kancellárrá kinevezte, aki a következő új miniszteri listát állította össze. Igazságügyminiszter Heinze, gazdaságügyi miniszter Becker, munkaügyi miniszter Braun, közlekedés és földmívelésügyi miniszter Müller, esetleg Borin, pénzügyminiszter Hermes, kincstári miniszter Albert volt államtitkár, védőügyügyi miniszter Gessler, forgalomügyi miniszter Gröner, postaügyi miniszter Stingl. A külügyi tárcáról Rosenberggel, a belügyi tárcáról Öserrel tárgyalnak.

Bányászstrájk Brűxben.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Berlin, nov. 22.

A brűxi bányászok ma reggel abahagyták a munkát és strájkba léptek. A strájk kezdete előtt a villamosműveket még ellátták szénrel és azután az összes tárnákban megszüntették a munkát.

Az északnyugati esch szenterületek üzemei tanács értekezletükből kifolyólag fölkérték a kormányt, hogy területükre ne küldjön katonaságot és csendőrséget.

A bányamunkások péntekre Prágába országos gyűlést hívtak össze, hogy a helyzetet megvitassák.

Mulatásból vérfürdő.

Leszurta ellenfelét a vendéglőben.

— A „Torontoi” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 23.

Súlyos kimenetelű verekedés tartja izgalomban a torontálmegyei Krivabara (Torontálujfalu) község lakosságát. Tegnapelőtt este történt ugyanis, hogy a falu nagyvendéglőjében mulatás közben szóváltás támadt a vendégek között, amelynek Glaszt János községbeli földmívelő itta meg a levét. Bicskával súlyos sérüléseket ejtettek rajta, úgy hogy az orvos tanácsára beszállították a beeskereki kórházba.

A kórházban gondos ápolásban részesítették, de ennek dacára sem menthették meg életét. Tegnap reggel kínos szenvedés után sérüléseibe belehalt.

Tegnap délután kiment a boncoló bizottság a helybeli kórházba, ahol felboncolták a szurkálás áldozatát. A boncoló orvos megállapította, hogy Glaszt Jánost egyetlen késszurással sebesítették meg. A szurás a hasán érte a földmívelő oly nemes belsőszerkezetet sértett meg, hogy csak erős szervezete huzhatta el életét két napig.

A megindult csendőri vizsgálat megállapította, hogy Glaszt János a kérdéses napon Izgledán János földmívelővel a koresmában mulatott. Ivás közben valami felett összevesztek, szóváltás támadt közöttük, aminek verekedés volt a vége. A dulakodás hevében Izgledán kirántotta bicskáját s azt markolatig ellenfele hasába döfte. Glasztot eszméletlen állapotban lakására vitték, ahonnan az orvos utasítására behozták Beeskerekre.

Az ügyészség utasítására a gyilkost letartóztatták.

HIREK

Udvari vacsora. Beogradból jelentő tudósítónk: Ma este nagy udvari vacsora lesz, amelyen Aleksander királyon kívül mint vendég részt vesz Gyorgye herceg és Dimitrie patriárka is.

A patriárka házi ünnepe. Beogradból jelentő tudósítónk: Dimitrie patriárka tegnap és ma ünnepelte házi patrónusát. Ez alkalommal a patriárka ünnepi ebédet adott, amelyen részt vett Aleksander király Hadzsity szárnysegéde kíséretében.

A Zenekedvelők Egyesületének közgyűlése. A Zenekedvelők Egyesülete saját helyiségében, Petrogradska (Melencezi) utca 10. sz. alatt folyó hó 28-ikán este fél 9 órakor rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ez uton is meghívja az Igazgatóság.

Az Inspekcija Rada közvetít a borbélyok bérmozgalma ügyében. A borbélymunkások és munkaadók között még mindig nem tudtak egyezséget létesíteni. Most mindkét fél az Inspekcija Radát kérte fel a közvetítésre. Az Inspekcija Rada kiküldöttje pénteken délután három órakor az ipartestület Krunka (Korona) utcai helyiségében ülést tart a borbélysegédek és mesterek megbízottjaival. Az értekezleten a fizetés és munkaidő ügyében végleges egyezményt kívánnak létesíteni. Amennyiben ez a kísérlet is eredménytelen marad, a munkások ki mondják a munka beszüntetését.

A tisztviselők különleges pótlékot kérnek. Beogradból jelentő tudósítónk: Az állami tisztviselők szövetsége december elsején Splitben kongresszust tart, amelyen foglalkozni fognak a tisztviselői törvénnyel és a drágasági pótlék rendezésének kérdésével. A kongresszuson követelni fogják az ugynevezett 13-ik havi fizetést, mint különleges pótlékot. A szolgák részére 800, az ukáz nélküli tisztviselők részére ezer, az ukázos tisztviselők számára ezeröttszáz dinár megszavazásukat kérik.

Vallo-
tal” teg-
hogy a
tatta H-

letésü
Dzsomb-

kabátot
Sombor-

ség teg-
kerekre

kihalgat
Beeskere

ját és ka
kávéház-

télikabá
Heumann

matban
szimülte

lást köve
Táncu-

ban. A
énekkar

előadásá
ez a nap

november
tartja m-

előadásra
nak. Elő-

van kilát
Bünyv-

sadi dor-
jelentik.

részek fel-
ták ellen-

nem enged
rendőrség

tott, amel
jelzett

gyógyász-
találtak.

árut elko-
len pedig

eljárast.

A télika
schmidt

kabátját
tes ellopta

került me-
hitt érté-

téglagyár-
megvette

tot ezer

most erély

zasta a tel

Országos

dán nove

Beesejen 2

Novi Sado

gos vásári

Keresked

ország és

gradból je

vity Milán

napok óta

ahol retér

ról. Miloje

gatta és h

Magyarors

zött köter

delmi kon

állandósita

Az orosz

rebbenés

zeti olvasó

orosz bank

óta mostan

belről 260

emelkedett

még csak

szemünk al

sok szertek

számfejtő

számokat h

de így is h

nük szapor

orosz rube

haladvány

és, mu'va

hogy nem

számát lap

miatt.

Vallott a kabáttolvaj. A „Torontál” tegnapi számában megírtuk, hogy a sombori rendőrség letartóztatta Heumann József hűségű születésű 24 éves órásségét, aki Dzsomboljon és Suboticán több télikabátot lopott el. zsákmányát pedig Somborba vitte. A sombori rendőrség tegnap átkísérte a betörőt Beeskerekre, ahol ma kihallgatták. A kihallgatása során bevallotta, hogy Beeskereken May Rezső dr. kalapját és kabátját lopta el a „Rózsa”-kávéházból. A négyezer dinárt érő télikabát szerencsére megkerült. Heumann kihallgatása még folyamatban van, mert nem tartják valószínűnek, hogy több kabáttolvajlást követett el.

Táncmulatság a Klub-kávéházban. A Beeskereken megalakult énekkar december 2-ikára hirdetett előadását és táncmulatságát, mivel a nap már az „Advent”-be esik, november 30-án, csütörtökön este tartja meg a Klub-kávéházban. Az előadásra a próbák serényen folynak. Előreláthatólag nagy sikerre van kilátás.

Bűnvádi eljárás az összes novisadi dorogúisták ellen. Novi Sadról jelentik, hogy az ottani gyógyszerészek feljelentést tettek a drogúisták ellen, hogy törvényileg meg nem engedett cikkeket is árulnak. A rendőrség váratlanul razzitát tartott, amely alkalommal nemesek a jelzett árukból, hanem hamis gyógyszerekből is nagymennyiséget találtak. A százötven dinár értékű árut elkobozták, a tulajdonosok ellen pedig megindították a büntető eljárást.

A télikabát kalandos útja. Stagelschmidt József téglagyári igazgató kabátját a napokban ismeretlen tettes ellopta. Tegnapra furcsa módon került meg a már-már elveszettek hirt értéken kabát. Stagelschmidt téglagyárának egyik alkalmazottja megvette egy idegentől a télikabátot ezer koronáért. A rendőrség most erélyesen folytatja a nyomozást a tolvaj után.

Országos vásárok. Velika Kikindán november 24. és 25-én, Novi Beesejen 25. és 26-án, Adán 26-án és Novi Sadon 25., 26. és 27-én országos vásárt tartanak.

Kereskedelmi szerződés Magyarország és az SHS között (?) Beogradból jelenti tudósítónk: Milojevit Milán budapesti SHS követ napok óta Beogradban tartózkodik, ahol referált a követség működéséről. Milojevit Pasityot is meglátogatta és hosszas tárgyalást vezetett vele a Magyarország és az SHS állam között köendő ideiglenes kereskedelmi konvencióról, melyet később állandósítanak.

Az orosz rubel szaporodása. Szembetűnő nélkül hozzuk nyugodt idegzett olvasóink tudomására, hogy az orosz bankjegyforgalom ez év eleje óta mostanig 13.000.000.000 000 rubelről 260.000.000.000 000 rubelre emelkedett. Ilyen nagy számokat mi még csak most kezdünk tanulni, a szemünk alig bírja összeházaszni a sok szertekaprázó nullát. Az orosz számféjtő hivatalok ezeket a nagy számokat be is szokták naftalinozni, de így is bizonyára el vannak bennük szaporodva a számkukacok. Az orosz rubel szaporodása még ma is haladvány szerint megy előre; egy év múlva már annyi lesz belőle, hogy nem is fogjuk közölni a számát lapunk korlátolt terjedelme miatt.

Vérbefulladt lakodalom.

Vélelenségből emberölés. — A halálos diszlövések. Egy tizenkét éves fiú az áldozat. — Elfogták a gyilkost.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 23.

A „Torontál” tegnapi számában röviden megírtuk, hogy Rogendorf községben gyilkosság történt. Popovity Ozren rogendorfi földmives revolverrel agyonlőtte Dain Nikola nevű földmivestársát. A gyilkosság részleteit hibánkon kívül álló okból nem tudtuk leközlölni, mert Rogendorf egyetlen telefonállomása napok óta rossz s így a község a külvilág számára meghalt.

Mára sikerült tudósítónknak a részletek birtokába jutni s így ezuttal elnézést kell kérnünk a késedelmes hírszolgálatért, amelyért a dorgálás voltaképpen a postának jár ki.

Tegnapelőtt az egyik jómódu szerb földmives Rogendorfból esküvőt tartott. Az ünnepségek és pazar lakoma alatt bőségesen beszézelhetek a vendégek, mert mire táncra került a sor, már ugynevezett virágos jókedv uralkodott a nagyszámú vendégseregben. Tánc közben az egyik túlságosan jókedvű meghívott, Popovity Ozren földmives ősi szerb szokásként diszlövéseket adott le az új pár tiszteletére. Popovity azonban ezt nem valami öreg mordályból tette, hanem újrendszerű, kitűnő szerkezetű revolverből. Az illuminált állapotban lévő földmives nem elégedett meg egy-két lövéssel, hanem hogy tisztelétét különösképpen lerójjá, többször egymásután elstította revolverét. Az ünnepi hangulatot, amelyet csak emeltek a diszlövések, éjfél körül hirtelen rémes sikoly zavarta meg. A mulatók egyike, a tizenkét éves Dain Nikola földmivesfiú bor-

zalmas jajkiáltást hallatott, megcsuklott a térde s még mielőtt elkapthatták volna, fejével előrebukva végigterült a földön.

A vig zeneszónak ebben a pillanatban vége szakadt. A lakodalmas közönség, ajkán a rémület megfagyasztotta a mosolyt. Az első pillanatokban senki sem tudta, hogy voltaképpen mi történt, a vendégek egy része kifelé tódult az ajtón s csak néhány férfi vette körül a szerencsétlen fiút. Dain még lihegett, majd erősen felhördült s még mielőtt az orvos megjött volna, bekövetkezett a halál.

Popovity Ozrent, a gyilkost, még azon az éjjelen elfogták. Ma reggelre behozták Beeskerekre, ahol átadták őt az ügyészség fogházának. A királyi ügyész vélelenség folytán elkövetett szándékos emberölés címén megindította ellene a bűnügyi eljárást. Markovity vizsgálóbíró valószínűleg még a mai nap folyamán megkezdi Popovity kihallgatását.

Tegnap délután a vizsgálóbíró és Magyar Károly dr. törvényszéki orvos kiszállott a gyilkosság színhelyére a boncolás megejtése, illetve a vizsgálat megindítása végett. A boncolás megállapította, hogy az áldozatot egyetlen egy lövés érte, amely a hasba hatolt be. Nemes, érzékeny belső szerveket érintett s így a rögtön halált idézte elő. A gyermek fiatal kora dacára fejlett, szervezettel erős volt, de a feltétlenül halálos lövést még azonnali orvosi beavatkozás esetén sem heverhette volna ki. A boncolás azt is megerősítette, hogy a lövés újabb rendszerű revolverből történt, még pedig két-három méter távolságból.

Titokzatos módon eltűnt leány.

A napokban Beogradba érkezett bátyja meglátogatására Olga Kazakovity 19 éves leány. Délután elment egy a Tiszti Otthonnal szemben levő cipészhez cipőért, de miután még nem voltak készen, azzal távozott, hogy később visszajön. Azóta a 19 éves szépen fejlett székehajú és kékszemű leánynak nyomaveszett. A beogradi rendőrség attól tart, hogy leánykereskedők hálójába került.

A kereskedővilág figyelmébe ajánljuk, hogy a beeskereki és novisadi piacok között fennálló élénk áruforgalmi összeköttetésre való tekintettel a Nagybeeskereki Takarékpénztárral (Szerb korona-szálló épületében) oly megállapodást létesítettünk, hogy a Novi Sadon teljesítendő fizetések ellenértéke, ezen intézetnél kerül befizetésre. Ezzel szemben mi a kifizetést a vonatkozó értesítés vétele után azonnal — sürgős esetekben a befizetés napján is — költség- és jutalékmentesen teljesítjük. Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár R.-T. Novi Sad.

* Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

* **Atutalásokat és csekk kiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

* **Halesont nélküli fűzők, melltar-tók, mellfűzők, orvosi rendelésre haskötők a legjobb minőségben készülnék** Arnstein Józsa fűzőszalonjában Veliki Beeskerek, Alexandrova u. 22. Régi fűzők alakítását is vállalom.

* **Atutalások, hitlevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók** — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

* **Külföldi vizumokat mérsékelt áron, 50% engedmény mellett** szerez meg a Banatska Trgovačka Agencija, Veliki Beeskerek, Aleksandrova-u. 27.

Menekülnek az idegenek Wienből.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, nov. 22.

Az összeomlás óta ez év nyaráig Wien az egész világ legolcsóbb városa volt. Az osztrák korona azonban még a nyár folyamán is tovább esett, az árak pedig a világparitáson felül emelkedtek, úgy hogy ma Wien egész Középeurópa egyik legdrágább városa és éppen ezért az idegenek gondosan elkerülik. Hogy ez mennyire így van, azt most igazolja egy előkelő wieni gazdasági és idegenforgalmi egyesület, a „Wikug”. A „Wikug” mostan az idegenforgalom csökkenése ügyében elnöki ülést tartott és erre meghívta a külföldi sajtó képviselőit is.

A „Wikug” ülésén a felszólalók igen érdekesen okolták meg az idegenek távolmaradásának okát. E megállapítások szerint az idegenek azért kerülik el Wient, mivel itt már az árak hét-nyolcszor olyan drágák, mint az egyéb középeurópai nagyvárosokban. Ez az oka annak is, hogy a koncertek száma is megcsappant. Berlinben azért a pénzért, amiért Wienben legfeljebb a terem-bérletet lehet megfizetni, fedezni lehet egy egész zenekari koncert költségeit, valamint ki lehet fizetni a közreműködő szocialistákat is. A külföldi művészek vonakodnak Wienbe jönni, mivel az utazás és az itt tartózkodás költségei olyan nagyok, hogy a honoráriumból nem is futja ki. Azonkívül a wieni kritika a külföldiekkel szemben megokolatlan indolenciával viseltetik. A leg-súlyosabban persze a szállodákat, vendéglőket és éjjeli mulatóhelyeket érinti az idegenek kimaradása. Káros befolyással van azonban az exportra is. Az utóállamok nagy cégei, amelyek azelőtt mindig Wienben vásároltak, mostan régi üzleti összeköttetéseiket felbontották és ezt szinte egyhangulag avval okolják meg, hogy Wienben az állapotok és az üzleti szokások annyira megromlottak, hogy az összeköttetést nem tudják tovább fenntartani. A külföldön általában a legképesztőbb hírek vannak a wieni állapotokról elterjedve. Ezeket a híreket hiába cáfolják meg, senki sem hisz a cáfolatokban.

Az idegenek kimaradása katasztrófális következményekkel jár a belvárosi kereskedőkre is. Számos kereskedő arról panaszkodik, hogy már hetek óta egyetlenegy vevője sem akadt. A külföldön is közismert Kärtnnerstrassei Zwieback-cég alkalmazottainak egyharmadát elbocsájtotta. A kereskedők hiába redukálják az árakat, a wieniek nem tudnak vásárolni, a külföldiek pedig hiányoznak.

Ebben lehet összefoglalni azokat a panaszokat, amelyek a „Wikug” elnöki ülésén elhangzottak. A tudósító, aki meghívás folytán a panaszokat végighallgatta, csak annyit fűzhet hozzá, hogy bizony igen sokban igazuk van a külföldieknek, ha Ausztriát kerülik, habár a viszonyok korántsem olyan rosszak, miként egyes tendenciózus jelentések azt esetelik.

A kladdhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

A román kormány pénzügyi egyezményt kötött a Skoda-művekkel.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, nov. 22.

Wieni gazdasági körökből arról értesülünk, hogy Románia pénzügyminisztere, Bratianu Vintila egy a napokban megtartott titkos kamara ülésen közölte azt, hogy a román kormánynak sikerült a Skoda-művekkel igen kedvező megállapodást létesíteni. A megállapodás Romániának módot nyújt arra, hogy a Skoda-művekkel szemben fennálló tartozását, amely vagonok és lokomotivok, valamint egyéb vasuti felszerelési cikkek szállításából és javításából keletkezett, igen kedvező feltételek mellett egyenlítsse ki. Miként ismeretes, az előző Avarescu-kormány 1920-ban és 1921-ben a Skoda-műveknél nagy megrendeléseket eszközölt. Az Avarescu kormány kötelezte magát, hogy az egész összeget cseh koronákban fizeti ki. Akkor meg is állapították a cseh korona átszámítási kulcsát az akkori árfolyamnak megfelelően 1 cseh korona = 70 bani értékben. Ma azonban 1 cseh korona már 5 leinek felel meg és így a Skoda-művek az 1920-ban megállapított kulcsot nem akarták elfogadni. A Skoda-művek összes követelése a román kormánnyal szemben 850 millió cseh koronát tesznek ki, amely összeg fedezeteként Románia rövid lejáratú kincstári jegyeket adott ki. A cseh korona hirtelen emelkedése folytán a Skoda-művek ötödfél milliárd leivel többet követeltek Romániától, mint amennyit az 1 cseh korona = 70 bani átszámítási kulcs alapján fizetnie kellett volna. Hosszas tárgyalások után azonban Romániának sikerült igen kedvező kiegyezést létesíteni a Skoda-művekkel. A kincstári jegyek egy részét, összesen 5 millió cseh koronát, angol fontadósságra változtatják át. Az átszámítási kulcsot 120 cseh korona = 1 font sterlingben állapították meg. Ezt a fontadósságot a román kormány ugyanolyan mértékben törleszti, mint az Angliában levő román kincstári jegyeket. Romániának azonban még 350 millió cseh kor. tartozása van a Skoda-művekkel szemben és a cseh gyárnak erre az összegre is fedezete van kincstári jegyekben. Ezeket a kincstári jegyeket a román kormány 7 év alatt fogja visszaváltani aképen, hogy évente 50 millió cseh koronát törleszt. Az átszámítási kulcsot egyszer és mindenkorra 1 cseh korona = 2 lei 50 baniban állapították meg. Pénzügyi körökben Románia kiegyezését a Skoda-művekkel igen kedvezőnek tartják a román államra nézve. Furesájják azonban azt, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter titkos ülésen számolt be erről az eredményről a román parlamentnek

Nyilttér

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A veliki becskeréki orvosszövetség által a biztosítási orvosi vizsgálatok díjazása tárgyában a „Torontál”-ban közölt feltételekre hivatkozva, értesítjük a t. Orvosszövetséget, hogy alulírott intézetek helybeli képviselői a központi igazgatóságoknak arról jelentést tettek, mire azon választ nyerték, hogy az Országos Orvosszövetség és a biztosító intézetek között Ljubljanában 1922 március 1-étől egy évi érvényre létező megállapodás szerint az egész SHS állam területére érvényes egységes tiszteletdíjakon a megállapodás lejáratá előtt válto-

zatni nem hajlandók. Amidőn ezt a veliki becskeréki Orvosszövetség tudomására hoztuk, egyben értesítjük, hogy amennyiben mindazonáltal ragaszkodnának a ljubljani Országos Orvosszövetség megállapodását be nem tartó határozatukhoz, úgy kénytelenek leszünk a vizsgálat megejtése tekintetében más irányba intézkedni.

„Adria, Assicurazioni Generali, Croatia, Dunav, Herceg-Bosna, Jugoslavia, Rossija-Fonciére, Slavija.”

Értesítés. Elsőrendű bükkfát aprítva 100 kg-on alul K 2'40, 100 kg vagy azon felül K 2'— árusítok. Tisztelettel 2026 Stevan Vlajin i Drug, Petrogradska u. saroküzet.

Finom likőrök, teatumot, finomított szeszt, szilvóriumot, törköly- és barack-pálinkát, borovicskát, különféle borokat, valamint kitűnő borecetet előnyös árban

vásárolhat

457

Kohn Ignác

bor- és szeszárkereskedésében Vel. Becskerék, a nagyhid mellett.

1^a száraz, válogatott bükkből

APRITOTT FA

100 kg 220 K-ért kapható

Hasábfá is van.

Merkur Bánati Kereskedelmi Rt.
Veliki Becskerék, Krunska (Korona) utca.

2023

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerék.

Értesitem a n. é közönséget, hogy Etvesova (Magyar) utca 23. szám alatt

asztalosműhelyt nyitottam

Épület, butor, portálok és minden e szakmába vágó asztalosmunkát vállalok. Szives pártfogást kér: JOHANEK ISTVÁN, asztalosmester

Van szerencsém a n. 6. közönség szives tudomására hozni, hogy

női- és férfiszabóüzletet

nyitottam Elvállalok mindennemű szakmába vágó munkákat a leg-szolidabb árak mellett. Szives pártfogást kér 2015 Fekete Jenő női- és férfiszabó, Car Dusanova (Váraljai) u 57 szám.

Helybeli nagyobb kereskedő cég keres egy

pénztárosnőt

ki a könyvelésben, szerb és német levelezésben kellő jártassággal bír.

Ajánlatokat a „Torontál” kiadóhivatala továbbít. 2024

Öt darabból álló nagy

szalongszék eladó.

2020

Ferenca Deaka utca 7. sz.

Üzleteladás!

2025 Veliki Becskerék város leg-forgalmasabb utcájában levő

fűszerüzlet

berendezéssel vagy anélkül is (mészárszéknek is különösen alkalmas), azonnal eladó Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Prima télikapozta

minden mennyiségben előjegyezhető kilogrammszent 1 dinárért. Klein Manó cégnél, a villanyteleppel szemben és M. Jovanović cégnél Vel. Becskerék. 2016

Értesítés!

2007

Nagyobb mennyiségű, elsőrendű, még az esős idő beállta előtt szüretelt

kudrici borom

érkezett, melyet utcaán át kimérve, literenként 4 és 1/2 dinárért árusítok ki. Tisztelettel

GROSS MÁRTON vendéglős, Zsitni trg (Gabona-tér).

Homokszállítást

bármely mennyiségben elvállalok.

Konya Dénes, 2022

Hajduk Veljkova (Merczi) u. 17.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállításból eredő mindennemű visszkoresztet (hiányok, sérülések és határidő túllépések). Fogad d. e. 10-12 óráig. Vel. Becskerék, Etvesova u. 5.

Kiadja Pleitz Fer. Pál